

Se sändlista

Bildande av Åsens naturreservat i Åtvidabergs kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken ett område inom fastigheten Grävsätter 2:18 som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1. Naturreservatets namn ska vara "Åsens naturreservat".

Syfte

Syftet med Åsens naturreservat är att bevara och restaurera trädklädda hagmarker, lövnaturskogar och barnaturskogar med ett stort inslag av gamla träd och död ved. I området har påträffats många rödlistade mossor, lavar, svampar och insekter, främst knutna till gamla träd och grov död ved. De hävdade miljöerna liksom naturskogsmiljöerna och de sällsynta och hotade arter knutna till dessa skall bevaras och populationer utvecklas.

Syftet ska nås genom att området undantas från skogsbruk och delar lämnas för fri utveckling. I stora delar av området kommer skötselåtgärder att vidtas för att gynna lövskog och hävdgynnad biologisk mångfald.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, schakta, dika, dämma, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning. Undantag gäller för underhåll av befintliga dammar;
2. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster;
3. anordna upplag;
4. framföra motordrivet fordon med undantag av, på beslutskartan befintliga vägar samt på beslutskartan markerade basvägar i samband med skogsskötsel på marker som angränsar till naturreservatet. Undantag gäller för älghugare vid uttransport av fäلت vilt;
5. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
6. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande träd och buskar;
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfälle;
8. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
9. uppföra mast, vindkraftverk eller torn;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

10. uppföra luft- eller markledning.
  11. tillföra kalk eller andra mineralämnen;
-

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare att utan ytterligare ersättning och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
  2. skötsel och dokumentation i enlighet med fastställd skötselplan.
  3. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges i fastställd skötselplan, bl a en parkeringsplats med informationstavla.
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. köra eller parkera motordrivet fordon, annat än på befintliga vägar eller på, av länsstyrelsen, anvisad plats;
2. tälta längre tid än två dygn eller ställa upp husvagn;
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur, undantag gäller för hund vid jakt;
4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
5. plocka träd- eller vedlevande mossor, lavar eller svampar;

6. störa djurlivet genom att klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

7. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
8. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Ovanstående föreskrifter under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar i enlighet med servitut och arrende.

Skötselplan

Med stöd av 3§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Området är ett varierat naturområde med mycket höga naturvärden kopplade till såväl äldre fodermarker som till barrnaturskog och lövskog. Artrikedomen är ovanligt stor och här finns även många arter som betraktas som hotade eller missgynnade ur ett nationellt perspektiv. Området hyser till exempel en ovanligt artrik fjärilsfauna och de två starkt hotade svamparna raggtaggsvamp (*Hydnellum mirabile*) och mjukporing (*Anomoporia bombycina*)

Området behöver därför bevaras och skötas på naturvårdsmässigt bästa sätt för att uppnå de nationella miljömålen ”Levande skogar”, ”Ett rikt odlingslandskap” samt ”Ett rikt växt och djurliv”.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Åsens naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap 25§ miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Åsens naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensbedömning av beslutets påverkan på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. För friluftslivet införs vissa restriktioner som möjligen delvis inskränker allemansrätten som t ex förbud att tälta mer än 2 dygn. I och med bildandet av naturreservatet kommer dock området att göras mer tillgängligt för allmänheten med anläggande av parkeringsplats och information.

Länsstyrelsen gör bedömningen att inskränkningarna enligt ordningsföreskrifterna 7 kap. 30 § uppvägs i motsvarande grad av att området blir mer lättillgängligt. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås. Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna är skäliga när berörda intressen sammanvägts.

Miljökvalitetsmål

Bildandet av Åsens naturreservat är en del i arbetet med att uppfylla miljökvalitetsmålen "Levande skogar", "Ett rikt odlingslandskap" samt "Ett rikt växt och djurliv", om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom Åsens naturreservat dokumenterades i samband med regeringsuppdraget om naturvärdesbedömning och skydd av viss skog som genomfördes under 2003 för all statligt ägd skog.

Reservatsbildning

En värdering av området genomfördes av NAI Svefa i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen under 2005. Därefter förhandlade Naturvårdsverket med markägaren och kom överens om köpeskilling för området. Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. Fastighetsförrättning genomfördes och registrerades 2007-02-27.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till fd markägaren Sveaskog, övriga berörda sakägare Åtvidabergs kommun, Skogsstyrelsen i Östra Götaland och Åtvidabergs Naturskyddsförening. Två sakägare, Åtvidabergs kommun och Åtvidabergs Naturskyddsförening har svarat på remissen. Ingen har haft något att erinra mot naturreservatet men ett antal värdefulla synpunkter och upplysningar har inkommit till Länsstyrelsen. Exempelvis påtalade sakägarna vikten av att småsjöarna i området, som arrenderas för uppfödning av ädelfisk förbehållet klubbmedlemmar, även fortsättningsvis ingår i kalkningsprogram. Åtvidabergs Naturskyddsförening önskar en utvidgning av området i sydväst.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Länsstyrelsen bedömer att en utvidgning av området inte är motiverad utifrån de bedömningsgrunder som finns för naturreservatsbildning för närvarande. De flesta synpunkter och upplysningar som inkommit har inarbetats i beslut och skötselplan för naturreservatet.

Övrigt

Gagnvirke

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3 (Miljödepartementet). Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

Beredningen av detta ärende har utförts av byrådirektör Mikael Hagström. I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektören Claes Svedlindh, länsassessorn Karin Fridell, byrådirektören Sofia Bergvall och antikvarien Bror-Tommy Sturk deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Annika Forsslund
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Sändlista

Runar Karlsson, Metallv 10a, 597 51 Åtvidaberg
Valdemarsviks sportfiskeklubb. Yngve Svahn, Hannäs Lövhuddan, 597 96 Åtvidaberg
Ekvägen-Målgölens jaktlag, Lars Persson, Björka Grävsätter 3, 597 97 Åtvidaberg
TeliaSonera AB, Sturegatan 1, 106 63 Stockholm
Åtvidabergs kommun, Box 206, 597 25 Åtvidaberg
Skogsstyrelsen i Östra Götaland, Box 288, 593 24 Västervik
Åtvidabergs Naturskyddsförening C/O Kjell Mathson, Hackspettevägen 11, 585 95 LINKÖPING
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Fiskeriverket, Box 423, 401 26 Göteborg
Vägverket, Röda vägen 1, 781 87 Borlänge
Reservatsförvaltaren, Lars-Erik Ivarsson
Länets författningssamling
Objektsregistret
Tidningskungörelse